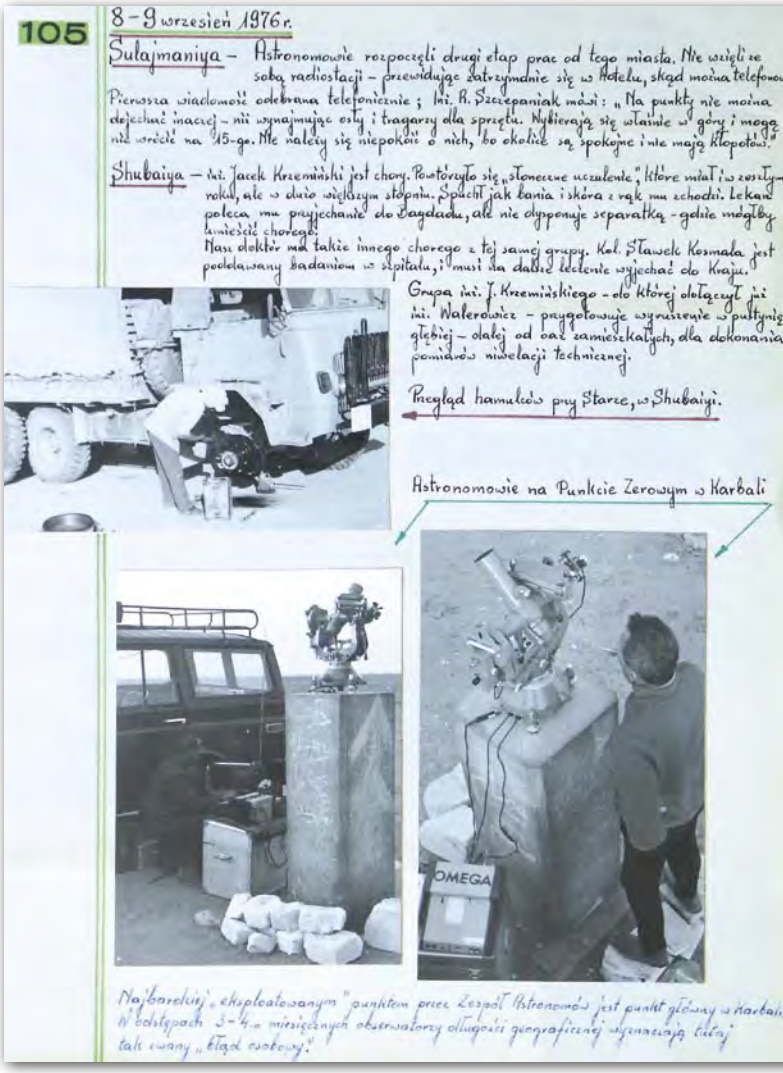
W IRAKU ZROBILIŚMY WIĘCEJ

Moje zdziwienie wzbudziły artykuły, jakie ukazały się ostatnio w fachowej prasie geodezyjnej. Z artykułów: „Nasi znów w Iraku" zamieszczonego w GEODECIE (10/2006) oraz „Iraqi CORS" w miesięczniku „The American Surveyor" (11/2005) wynika, że Irak nie posiadał kompletnej sieci geodezyjnej, a polskie prace obejmowały tylko część jego terytorium. Sądzę, że zarówno amerykańskie, jak i nasze wojskowe służby geodezyjne nie zapoznały się z kompletem materiałów dokumentujących prace polskich firm w tym kraju w latach 70. Możliwe, że podczas działań wojennych, jakie miały miejscy w Iraku w okresie późniejszym, część z nich zaginęła lub została zniszczona.

Przypomnę zatem, że Państwowe Przedsiębiorstwo Geodezyjno-Kartograficzne w Warszawie założyło w latach 1974-79 osnowę geodezyjną dla obszaru całego Iraku w ramach kontraktu podpisanego 3 czerwca 1974 r. pomiędzy Ministerstwem Rolnictwa i Reform Rolnych Iraku a Centralą Handlu Zagranicznego „Polservice". Osnowa ta była w tamtym okresie jedną z najnowocześniejszych na świecie i składała się z podstawowej sieci astronomiczno-geodezyjnej oraz sieci niwelacji precyzyjnej. Pierwsza była siecią trójkątów, w których pomierzono wszystkie boki (dalmierzem laserowym Geodimetr AGA-8), a na każdym punkcie dodatkowo kąt między dwoma najlepiej widocznymi kierunkami, i liczyła łącznie 2778 punktów. Wyrównanie wykonano metodą spostrzeżeń pośrednich (elipsoida Clarke'a 1880), uzyskując w efekcie wartości względnych błędów średnich długości po wyrównaniu mniejsze niż 2 ppm. Jako punkt stały przyjęto punkt osnowy w pobliżu miejscowości Karbala (leżący w obecnej polskiej strefie stabilizacyjnej).

Sieć osnowy pionowej wykonano metodą niwelacji precyzyjnej (błąd po wyrównaniu nie przekraczał 2 mm/km). Dla określenia poprawek ortometrycznych założono z kolei sieć grawimetryczną dostosowaną do przebiegu linii niwelacyjnych. Na każdym reperze pomierzono wartość siły ciężkości. Dla ustalenia średniego poziomu morza w Zatoce Perskiej wybudowano dwa mareografy służące do jego rejestrowania. Za punkt wyjściowy dla całej sieci wysokościowej przyjęto reper w porcie w Fao, dowiązany do stacji mareograficznej w pobliżu ujścia rzeki Shatt el Arab do Zatoki.

Wcześniej na terenie Iraku nie było jednolitej sieci niwelacyjnej, zakładane były jedynie sieci lokalne. Jednocześnie wraz z zakładaniem osnowy geodezyjnej dla terenów pustynnych (ok. 170 tys. km²) polskie ekipy wykonały pierworysy map topograficznych w skali 1:25 000. Podstawą do ich opracowania była nasza osnowa i wykonane 12 lat wcześniej przez firmę KLM zdjęcia lotnicze.

Z kroniki dokumentującej 4-letnie prace przy pomiarach irackiej osnowy. U dołu pomiary na punkcie Karbala.

TADEUSZ DZIKIEWICZ
kierował w latach 1975-79
kontraktem PPGK

REKLAMA

